

De vier CATs-samenvattingen (critically appraised topics) op deze pagina's werden genomineerd voor de Jan van Esprijs. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt op de NHG-Wetenschapsdag. Dit jaar won Emily Broeders de prijs met haar CAT PPI's slecht voor de nieren?

PPI's slecht voor de nieren?

E. Broeders, A. Smelt

Inleiding Protonpompremmers (PPI's) worden frequent voorgeschreven. Dit is echter niet geheel ongevaarlijk, aangezien PPI-gebruik mogelijk leidt tot chronische nierinsufficiëntie. Vraagstelling Zorgen PPI's voor achteruitgang in de nierfunctie (chronische nierschade, CNS), gedefinieerd als een glomerulaire filtratie < 60 ml/min/1,73 m²

Zoekstructuur Medline: chronic/longterm AND renal/kidney AND insufficiency/failure in combinatie met synoniemen voor proton pump inhibitors en merknamen. Lareb, het Farmacotherapeutische kompas en het Geneesmiddelenbulletin werden handmatig doorzocht.

Resultaten Er werden twee relevante cohortonderzoeken en één case-controlonderzoek gevonden. De onderzoeken betroffen de nierfunctie bij nieuwe PPI-gebruikers gedurende 5 tot 15 jaar en in grote cohorten. In alle onderzoeken bleek dat er na correctie voor vele overige risicofactoren voor afname van de nierfunctie sprake was van effect door PPI-gebruik¹ (aangepaste HR respectievelijk 1,50; 95%-BI 1,14-1,96 en 1,24; 95%-BI 1,20-1,28;² HR 1,28; 95%-BI 1,23-1,34;³ OR 1,10, 95%-BI 1,05-1,16).

Conclusie en relevantie Er zijn sterke aanwijzingen dat chronisch PPI-gebruik een geïsoleerde risicofactor is voor achteruitgang van de nierfunctie (CNS). Het is van belang per patiënt de voor- en nadelen van chronisch PPI-gebruik af te wegen en

bij afname van de nierfunctie te denken aan staken van PPI's. Wellicht is het zinvol om de nierfunctie bij chronische PPI-gebruikers met enige regelmaat te controleren. Hoe vaak dit zou moeten gebeuren, is nog niet te zeggen en zou nader onderzocht moeten worden. ■

Winnaar
Jan van Esprijs
2017

LITERATUUR

- 1 Lazarus B, Chen Y, Wilson FP, Sang Y, Chang AR, Coresh J, et al. Proton Pump Inhibitor Use and the Risk of Chronic Kidney Disease. *JAMA Intern Med* 2016;176(2):238-246.
- 2 Xie Y, Bowe B, Li T, Xian H, Balasubramanian S, Al-Aly Z. Proton Pump Inhibitors and Risk of Incident CKD and Progression to ESRD. *JASN* 2016;27:3153-3163.
- 3 Arora P, Gupta A, Golzy M, Patel N, Carter RL, Jalal K et al. Proton pump inhibitors are associated with increased risk of development of chronic kidney disease. *BMC Nephrology* 2016;17:112.

Deze CAT is verschenen in het juninummer van H&W. Broeders E, Smelt A. Protonpompremmers slecht voor nieren. *Huisarts Wet* 2017;60:306.

Compressietherapie bij enkelbandletsel leidt niet tot sneller herstel

L. Mentink, H. Rijkels-Otters

Inleiding Bij enkelbandletsel is het in de praktijk gebruikelijk om in de acute fase de RICE-regel (Rest, Ice, Compression, Elevation) toe te passen. In de NHG-Standaard Enkelbandletsel uit 2012 wordt de RICE-regel noch aangeraden, noch ontraden bij gebrek aan bewijs voor sneller herstel.

Onderzoeksvraag In deze CAT hebben wij ons specifiek op de C van de RICE-regel gericht, met als onderzoeksvraag: leidt de behandeling met drukverband bij enkelbandletsel in de acute fase tot sneller herstel in vergelijking met behandeling zonder drukverband?

Resultaten Er werd een literatuuronderzoek gedaan in PubMed, wat drie bruikbare RCT's opleverde. De drie gevonden

onderzoeken laten geen effect zien van compressietherapie op herstel. De onderzoeken zijn uitgevoerd in de tweede lijn op de SEH, wat vergelijkbaar is met de situatie op huisartsenposten in Nederland, waar ook de acute fase van enkelbandletsel wordt behandeld, maar dan van lage kwaliteit.

Conclusie Er is onvoldoende onderzoek van goede kwaliteit naar het effect van compressietherapie bij enkelbandletsel. De gevonden onderzoeken laten geen tendens naar sneller herstel zien met behandeling door middel van compressietherapie. Er is dan ook geen reden om de NHG-Standaard op dit punt te herzien. ■